

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

А. А. ВОРОНКОВА, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри менеджменту, економіки та маркетингу

Л. В. КУЦИНА, ст. викл. кафедри філософії та суспільних наук

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Сучасний період розвитку продуктивних сил і економічних можливостей, що характеризується глобальністю, все частіше демонструє хаос у суспільних відносинах.

В Україні економічні, соціальні і політичні наслідки прорахунків державної політики є надзвичайно складними, що ставить перед економічною наукою завдання переосмислення цілей і законів людського співіснування з метою обґрунтування напрямів і засобів ефективного використання обмежених ресурсів, мінімізації соціальних конфліктів та оптимального поєднання інтересів всіх сегментів суспільства: влади, бізнесу та громадськості. Саме тому проблема організації взаємодії влади і бізнесу є досить актуальною.

Накопичений міжнародний і вітчизняний досвід є яскравим свідченням того, що державно-приватне партнерство (ДПП) – це один з основних ресурсів соціально-економічного розвитку та підвищення ефективності державної влади.

Першопричиною виникнення ДПП була необхідність поєднання державних і приватних інтересів. Поширення партнерських відносин зазвичай ініціює держава або цього вимагають якісь надзвичайні (кризові) ситуації в країні. Серед чинників, які посилюють роль партнерських форм господарювання в умовах ринку є [1]: лібералізація економіки та приватизація державних активів; недостатність у держави фінансових ресурсів, щоб модернізувати, обслуговувати і розширювати виробничу та соціальну інфраструктуру; переваги бізнесу перед владою щодо мобільності, швидкості прийняття рішень, здатності до нововведень, використання технічних і технологічних новацій. Поступова інтеграція України у світове господарство теж посилює державний інтерес до приватних підприємств з приводу використання їх фінансових можливостей, спрямованих, в першу чергу, на розвиток соціальної інфраструктури.

Але в нашій країні сьогодні існує ціла низка проблем, які перешкоджають використанню механізму державно-приватного партнерства на місцевому і регіональному рівнях. До них належать:

- низька привабливість для приватних інвесторів значної частини об'єктів, на які передбачається використання проектів на засадах ДПП;
- недосконалість податкової політики по відношенню до приватних інвесторів у процесі реалізації проектів ДПП (відсутність податкових (митних) пільг);
- відсутність належного нормативно-правового регулювання діяльності у процесі реалізації проектів ДПП, починаючи з труднощів отримання дозвільних документів на виконання проекту і закінчуючи умовами, що регулюють відносини між партнерами;
- високий рівень корупції, що значно зменшує підприємницьку активність приватних інвесторів та збільшує їх витрати;
- низький рівень мотивації державних службовців до пошуку приватних інвесторів – учасників проектів на засадах ДПП;
- низька поінформованість представників бізнесу про переваги та можливі негативні наслідки використання механізмів ДПП у процесі підприємницької діяльності;
- нестабільність економічної політики (в першу чергу податково-кредитної) та непослідовність прийняття політичних рішень, що значно знижує рівень довіри представників бізнесу і суспільства до влади.

Аналіз наукових джерел, досвід реалізації проектів ДПП у регіонах України, реалії сьогодення та потреби перспективного соціально-економічного розвитку дозволяють зробити наступні висновки:

1. Державно-приватне партнерство є механізмом реалізації регіональної політики і дозволяє, на основі синергетичного ефекту, залучати ресурси на соціально-економічний розвиток.

2. Держава за допомогою удосконалення законодавства та взаємопов'язаних дій з регіональними органами влади має підтримувати перспективні види бізнесу.

3. До пріоритетних напрямів використання механізму ДПП на регіональному і місцевому рівнях в Україні слід віднести:

1) розвиток та модернізацію об'єктів житлово-комунального господарства.

2) будівництво нових і реконструкцію старих автомобільних доріг.

Україна за рейтингом стану доріг у 2016 році опинилася на 134 місці із 138 можливих.

3) видобуток корисних копалин та їх геологічну розвідку. Традиційно актуальною для України залишається проблема енергоносіїв, а відносно новою – бурштинові війни, припинення яких можливе за умови використання механізму ДПП (створення комунального підприємства і спрощення дозвільних документів);

4) розвиток об'єктів гуманітарної сфери. Сьогодні особливо актуальним стає не тільки модернізація матеріально-технічної бази закладів освіти, науки, культури, охорони здоров'я, а й саме їх існування.

Реалізація ж будь-якого ДПП-проекту доцільна лише за умови оцінки його ефективності за інтегрованим показником бюджетної, соціальної і економічної ефективності.

Література

1. Варнавский В. Государственно-частное партнерство: некоторые вопросы методологии [Электронный ресурс] / В. Варнавский. – Режим доступа: // <http://www.strana-oz.ru>

РОЛЬ ДЕРЖАВИ ТА ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

А. Ю. ШАХНО, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри економіки, організації та управління підприємствами
Л. С. АНДРУХ, студ.

ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг

Розвиток людського капіталу забезпечує безперервність процесу формування інновацій та сприяє економічному добробуту суспільства країни. Саме людський капітал є основним багатством і найбільш цінним ресурсом будь-якої держави, а головним критерієм соціально-економічного прогресу країни виступають досягнення в галузі розвитку людини. Однак, ефективність використання людського капіталу є найгострішою соціально-економічною проблемою нашої країни та потребує дослідження нинішнього стану та перспектив його розвитку.